



„Škola všemi smysly, rozumem a srdcem.“

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI 2024/2025

Mateřská, základní škola a gymnázium sv. Augustina

Motto:

„Povinnost učit je důsledek lásky k lidem; povinnost učit se je důsledkem lásky k pravdě.“

Sv. Augustin

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 sb. - Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

S žáky ohroženými školní neúspěšností pracuje školní poradenské pracoviště (dále ŠPP) ve spolupráci s pedagogickými pracovníky (zejména třídními učiteli) a zákonnými zástupci.

ŠPP ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům se specifickými poruchami učení poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé vyhodnocují prospěch žáků ve třídě, u neprospívajících zjišťují příčinu neúspěchu. Vyhodnocují příčinu zhoršení prospěchu a v případě potřeby je vypracován Plán pedagogické podpory.

Neúspěchem ve škole mohou být ohroženy:

- děti/žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
- děti, které nastoupily do školy
- žáci, kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ
- žáci, kteří přešli z jiné ZŠ
- žáci, kteří nastoupili do GYMA, případně přešli z jiné střední školy
- žáci, kteří jsou nemocní nebo mají dlouhodobou nebo častou absenci
- žáci, u kterých nastala změna rodinné situace
- žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky (děti s odlišným mateřským jazykem)
- žáci nadaní

Neúspěch ve škole se může projevit neprospěchem, problémovým chováním ve výuce, porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu a atd.

Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni.

V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni rodiče prostřednictvím třídních učitelů. Výchovný poradce spolu s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu projedná na schůzce ve škole se zákonnými zástupci neprospívajícího žáka, jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. V případě potřeby či zájmu je nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z KPPP a SVP.

Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory. Úspěch žáka ve škole nezávisí jenom na jeho schopnostech, ale i na jeho sebehodnocení a míře sebedůvěry.

Problémy žáka ve vyučovací hodině

- nerozumí výkladu
- neumí pracovat s učebnicemi a jinými texty
- nestíhá zapisovat podle výkladu
- nedokáže určit, co je podstatné
- neumí se soustředit

- opakovaně je v práci vyrušován spolužáky

Problémy s domácí přípravou, k problémům s domácí přípravou vede nejčastěji:

- nedostatečně rozvinutá poznávací a výkonová motivace
- nedostatek návyků pro samostudium (neumí vybrat důležité, učí se z paměti bez pochopení látky, nezvládá větší celky, nemá vytvořený systém učení apod.)
- neví, kdy se učit, aby učení bylo efektivní
- problémy komunikace s vyučujícím
- strach z vyučujícího
- obava sdělit, že něčemu nerozumí
- neznalost pravidel konzultací s vyučujícím problémového předmětu
- nejeví zájem o výuku, v hodině nepracuje, nechce pracovat a rozptyluje svoje spolužáky - odmítá nabízenou pomoc vyučujících

Ostatní problémy negativně ovlivňující studium

- dlouhodobé zdravotní problémy (fyzické, psychické)
- změna bydliště, dojíždění
- problémy v rodině (rozchod rodičů, úmrtí jednoho z rodičů, špatná ekonomická situace rodiny a další)
- stres ze školní neúspěšnosti (snaha vyhnout se školnímu neúspěchu)
- útky před problémy
- problémy v sociálním prostředí vrstevníků (školní fobie)
- neodhalené nadání žáka (nuda ve škole)

Formy práce s neúspěšnými žáky

Pro úspěšnost programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem a ŠPP, ke kterým zejména patří:

- snaží se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
- úzká spolupráce s KPPP, SPC a rodiči
- pomoc rodičům zajistit nejrůznější odborná vyšetření
- uplatňování individuálního přístupu k žákům, respektování individuálního tempa a posilování motivace žáků
- nabídka individuální konzultace po vyučování nebo před vyučováním, možnost konzultací
- individualizace a diferenciací výuky - k zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků se volí takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a posilují motivaci k učení
- hodnocení se zaměřuje na pozitivní výkony žáka, a tím se podporuje poznávací, výkonová, sociální motivace
- zadávání pravidelných úkolů vychází ze stanoveného obsahu učiva - zadání práce pro domácí přípravu učiva
- užívání podpůrných aktivit - oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci - přehledy, tabulky, kalkulačky, PC - dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- formativní hodnocení, vedení k sebehodnocení

Nástroje na koordinaci péče o žáky se SVP

- **Plán pedagogické podpory**
 - vzniká z iniciativy učitele jednotlivých předmětů, může mít omezenou platnost nebo může být využíván po delší časové období, musí být pravidelně vyhodnocován, má ho u sebe vyučující, který PLPP tvořil
- **Individuální vzdělávací plán**
 - podpůrné opatření v rámci 3. - 5. stupně, tvoříme ho na základě doporučení KPPP - ŠPZ, po podpisu informovaného souhlasu a podání žádosti zákonným zástupcem
- **Předmět speciálně pedagogické péče nebo pedagogická intervence**
- **Asistent pedagoga**
 - personální podpora je vždy daná doporučením KPPP
- **Doporučení z KPPP (školské poradenské zařízení - ŠPZ)**
 - vyučující jsou seznámeni s doporučením pro daného žáka
- **Individuální výchovný program**

Nástup žáka do základní školy

oblast prevence

- co nejdelší dobrá motivace - zažívání příjemných věcí a úspěchu
- hodnocení žáků vzhledem k jejich osobnímu pokroku, nesrovnávat s nastavenou laťkou, každé dítě je na školu jinak připraveno
- pokud dítě začne selhávat, je třeba co nejdříve zjistit, proč selhává a podpořit ho
- spolupráce s MŠ v rámci školy
- komunikace s rodiči - rodičům je nutné vše vysvětlit, komunikovat s nimi

oblast intervence

- pokud dítě začne selhávat, je nutné upravit vyučovací metody
- všechny postupy je vhodné vysvětlit rodičům, aby mohli podobně přistupovat k dětem doma při přípravě na vyučování - zacílení na konkrétní problém
- pokud ale dítě výrazně selhává - nutná přesná diagnostika příčin problému - konzultace se školním psychologem, speciálním pedagogem, vyšetření v KPPP, SPC

Přestup žáka na druhý stupeň

- dopřát čas na adaptaci
- komunikace mezi učiteli - 1. a 2. stupeň - předávání zkušeností, jak žáci pracovali, jaká byla pravidla hodnocení, jak se řešili různé problémové situace
- adaptační bloky - vždy na začátku září, učitel své žáky lépe pozná, společně zažijí něco příjemného, což podpoří vzájemnou důvěru

Přestup žáka na GYMA

- dopřát čas na adaptaci
- adaptační bloky - vždy na začátku září, učitel své žáky lépe pozná, společně zažijí něco příjemného, což podpoří vzájemnou důvěru
- sledování třídním učitelem, spolupráce se školním poradenským pracovištěm

Změna školy

- změna školy znamená změnu školního vzdělávacího programu - soulad musí zajistit vyučující

- neznamená to, že je povinností učitelů žáka vše doučit (za změnu školy je odpovědný zákonný zástupce), ale je vhodné žákovi vytvořit podpůrnou síť komunikace učitel - rodič - žák - informovanost, jak žák zvládá adaptaci atd.

Nemoc, zvýšená omluvená absence

- při dlouhodobé nemoci je třeba s rodinou žáka úzce spolupracovat, zajistit doplňování učiva, ulehčit návrat žáka po nemoci do školy - plán doplnění učiva a přezkoušení
- sledovat absenci žáka - zda krátkodobé absence z důvodu návštěvy lékaře, nevolnosti, rodinných důvodů, nejsou pravidelné v době, kdy se píše test apod., kdy má být žák zkoušen, zda se nejedná o konkrétní dny v týdnu

Změna situace v rodině

- můžeme pomoci, pokud dobře známe situaci, pokud je dobré klima a vzájemná důvěra
- sledujeme nejen velmi slabé žáky, ale také ty, kteří se výrazně zhoršili, začali být vůči plnění školních povinností apatičtí, zhoršilo se chování - nutné vždy řešit - osobní schůzka
- zákonnému zástupci v případě potřeby doporučit odbornou pomoc - např. školního psychologa ve škole nebo mimo školu

Špatná sociální situace

- podat žákovi pomoc a nabídnout konkrétní podporu, včetně pedagogické intervence
- ohlídat, aby se žák nestalo terčem posměchu, příp. vyčleňování
- řešit problém se zákonnými zástupci
- v případě přetrvávajících problémů kontaktovat příslušný OSPOD
- nabídka spolupráce s neziskovými organizacemi

Problémové chování, záškoláctví

- porušení školního řádu nepřehlížet
- společný postup pedagogů - viz Preventivní program školy a Příloha č. 2 - Preventivní opatření ZŠA, GYMA
- pokud nepomůže prevence, problémové chování řešit v souladu se školním řádem
- důsledné řešení projevů rizikového chování
- včasná intervence při zvýšené neomluvené i omluvené absenci
- spolupráce s externími spolupracovníky

V Praze, dne 1. 9. 2024

P. Juan Provecho, OSA, ředitel školy